

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2446/2019
22.01.2020.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Никола Симоновић, адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа „Службени гласник“ са седиштем у Београду, кога заступа пуномоћник Миљан Милић, адвокат из ..., ради заштите ауторског права, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 142/18 од 24.01.2019. године, у седници већа одржаној 22.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 142/18 од 24.01.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж4 142/18 од 24.01.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П4 126/17 од 05.06.2018. године у ставу првом изреке, тако што је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да суд утврди да је тужени Јавно предузеће „Службени гласник“ Београд повредио ауторска имовинска права тужиоца АА из ..., на тај начин што је другу књигу „...“ нудио на продају и продавао почев од 29.01.2011. године закључно са 16.01.2013. године, по престанку важења и примене издавачког уговора и у наведеном периоду није испуњавао никакве обавезе према тужиоцу као аутору књиге. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Вишег суда у Београду П 126/17 од 05.06.2018. године, тако што је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 371.250,00 динара, у року од 15 дана по пријему преписа пресуде под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/18), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2 Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији се указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, али се не наводи коју одредбу тог закона другостепени суд није применио или је неправилно применио.

Супротно наводима ревизије другостепени суд није прекорачио тужбени захтев, с обзиром да је одлучио о тужбеном захтеву који је постављен у тужби, а чињеница да је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев одбијен не значи да је другостепени суд одлучио ван граница захтева који су постављени у поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим закључио уговор о издавању ауторског дела тужиоца – друге књиге „...“, који је код тужиоца заведен дана 28.01.2009. године, а којим је ауторка издавача овде туженог, пренео право објављивања наведене књиге у тиражу од 500 примерака, уз исплату ауторске накнаде тужиоцу у висини и роковима предвиђеним уговором. Уговором је било предвиђено да важи све док се комплетан уговорени тираж не распрода, а најдуже две године од дана потписивања уговора. Након истека уговора (28.01.2011. године), тужени је дописом од 01.09.2011. године обавестио тужиоца да није заинтересован за даље објављивање тужиоцевих књига, међу којима је и наведена књига. Међутим, након истека издавачког уговора, тужени је наставио да у својој књижари продаје преостале примерке тиража предметне књиге тужиоца, све до закључења вансудског поравнања са тужиоцем дана 16.01.2013. године. Овим поравнањем тужиоцу је исплаћен износ од 500.000,00 динара, а тужилац је одустао од судских поступака које је водио против туженог због неисплаћеног новца од хонорара и накнаде штете у вези са објављивањем ауторских дела тужиоца за друге књиге чији је тужилац аутор, као и поступка пред судом части Привредне коморе Београда, који се између осталог односи и на неовлашћено стављање у промет књиге „...“ друга књига након истека издавачког уговора. Тужени је из продаје у књижарама повукао све књиге тужиоца за које је истекао издавачки уговор, између осталог и за поменуту књигу, али се она налазила на сајту туженог на дан 25.01.2013. године, 01.02.2013. године, 12.03.2013. године, 25.03.2013. године и 02.04.2013. године.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца делимично основан, и то за период од 29.01.2011. године закључно са 16.01.2013. године, када је закључењем вансудског поравнања са тужиоцем тужени признао да је повредио ауторска права тужиоца неовлашћеним стављањем у промет ауторских дела тужиоца без исплате ауторске накнаде између осталих и „...“ друга књига, због чега је, на основу закљученог поравнања и исплатио тужиоцу укупну накнаду у износу од 500.000,00 динара.

Другостепени суд је оценио да је првостепени суд правилно нашао да је закључењем уговора о вансудском поравнању од 16.01.2013. године тужени признао да је повредио ауторска права тужиоца неовлашћеним стављањем у промет његовог ауторског дела – друге књиге „...“ без исплате ауторске накнаде. Међутим, имајући у

виду да је на основу наведеног уговора о вансудском поравнању тужени исплатио тужиоцу укупан износ од 500.000,00 динара на име повреде ауторских имовинских права поводом закључених уговора о издавању ауторских дела тужиоца, између осталог и у погледу ауторског дела тужиоца који је предмет ове парнице, према ставу другостепеног суда, закључењу ауторског поравнања и исплатом новчане накнаде отклоњене су последице повреде ауторских имовинских права тужиоца услед неовлашћеног стављања у промет његове књиге од стране туженог. Самим тим, тужилац нема правни интерес да у овом судском поступку захтева утврђење повреде својих ауторских и имовинских права у периоду од дана престанка важења издавачког уговора 29.01.2011. године па до дана закључења уговора о вансудском поравнању 16.01.2013. године. Зато је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Наводи ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда нису основани.

Правилно је другостепени суд оценио да у конкретном случају тужилац нема правни интерес да захтева утврђење повреде својих ауторских имовинских права у спорном периоду. Закључењем вансудског поравнања и исплатом поменутог износа наиме повреде ауторских имовинских права тужиоца тужени је признао да је повредио ауторска имовинска права тужиоца, из чега произлази да повреда тужиочевог имовинског права није спорна, због чега тужилац и нема правни интерес да утврди повреду тог права.

Неосновано се у ревизији указује да се спорно поравнање не односи на уговор о издавању друге књиге „...“. Управо супротно, из закљученог вансудског поравнања од 16.01.2013. године јасно произлази да се то поравнање односи и на уговор о издавању поменуте књиге који је заведен код тужиоца дана 28.01.2009. године.

Остали наводи ревизије, којима се указује на погрешну примену материјалног права и цитирају одредбе Закона о ауторским и сродним правима, не утичу на правилност и законитост побијане пресуде, собзиром да је и другостепени суд, доносећи побијану одлуку, применио материјално право, односно одредбе Закона о ауторском и сродним правима које и тужилац наводи у ревизији.

Врховни касациони суд у свему прихвата разлоге другостепеног суда за доношење побијане пресуде, због чега остали наводи ревизије, које је Врховни касациони суд ценио, нису посебно образложени, јер се тим наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде.

Из наведених разлога одлучео је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић